

The Simple Present Tense (Basit Geniş Zaman)

Sürekli yapılan veya tekrarlanan, alışkanlık haline gelmiş eylemin anlatılması için kullanılan yapıyı öğreneceğiz. İngilizce’de bu yapıya **The Simple Present Tense** denir. Bu kipi, Türkçe’ye **Basit Geniş Zaman** diye çevirebiliriz.

Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

I get up early.	(Ben erken kalkarım.)
I go to school at eight o’clock.	(Ben saat sekizde okula giderim.)
He goes to school at eight o’clock.	(O, saat sekizde okula gider.)
They watch television on Saturdays.	(Onlar cumartesi günleri televizyon seyrediyorlar.)
I have breakfast at half past seven.	(Ben, yedi buçukta kahvaltı yaparım.)
We do shopping on Sundays.	(Biz Pazar günleri alış veriş yaparız.)
Suna goes to bed at about ten.	(Suna, saat ona doğru (on civarında) yatmaya gider.)
You do your homework in the afternoons.	(Sen ödevlerini öğleden sonraları yaparsın.)
We learn English at school.	(Biz okulda İngilizce öğreniriz.)
You drink a cup of coffee every morning.	(Sen her sabah bir fincan kahve içersin.)
I live in a small town in the south of Turkey.	(Ben, Türkiye’nin güneyinde küçük bir kasabada yaşıyorum.)
You take a shower every morning.	(Sen her sabah duş alırsın.)
My first lesson starts at nine o’clock.	(Benim birinci dersim, saat dokuzda başlar.)

Geniş zaman kipiyle kurulmuş, öznesi üçüncü tekil kişi (**he, she, it**) olan olumlu bir cümlemin fiili sonuna – **s**, – **es**, – **ies** eklerinden birisini alır.

Fiillerin çoğunun sonuna – **s** eklenir. Aşağıdaki örnekleri dikkatle inceleyiniz.

Carol drinks milk every morning.	(Carol her sabah süt içer.)
Pablo plays the organ on Sundays.	(Pablo pazar günleri org çalar.)
Mrs. Alleyne reads a book every day.	(Bayan Alleyne her gün bir kitap okur.)
Your cat sleeps on the sofa.	(Senin kedin divanın üzerinde uyur.)
Suna speaks English at school.	(Suna, okulda İngilizce konuşur.)

Son hecesi – **ch**, – **sh**, – **ss** veya – **x** ile biten fiillerin sonuna – **es** eki getirilir.

She brushes her teeth after breakfast.	(O, kahvaltıdan sonra dişlerini fırçalar.)
Rose watches television in the afternoons.	(Rose, öğleden sonraları televizyon seyrediyor.)
Ayla washes her face every morning.	(Ayla her sabah yüzünü yıkar.)
Your mother kisses you every day.	(Annen her gün seni öper.)
Şamil Sam boxes excellently.	(Şamil Sam mükemmel dövüşür.)

Sonu – **o** ile biten **go** ve **do** fiilleri de – **es** eki alırlar.

Oya does her homework every day.	(Oya her sabah ödevini yapar.)
Osman goes to school every day.	(Osman her gün okula gider.)
The Earth goes round the Sun.	(Dünya güneşin etrafında döner.)

Son iki harfi sessiz, son harfi – **y** olan fiilde bu harf kalkar ve yerine – **ies** eki getirilir.

Jill studies her lessons every day. (Jill her gün derslerine çalışır.)
A pilot flies a plane. (Pilot uçağı uçurur.)
Hakan tries to learn French at school. (Hakan okulda Fransızca öğrenmeyi deniyor.)
Fiil – **y** ile bitiyorsa, ondan bir önceki harf sesli ise sonuna – **s** getirilir.

Hikmet pays for the tickets every week. (Hikmet her hafta biletlerin parasını öder.)
She says she is ill. (O hasta olduğunu söylüyor.)
Sonuna ek getirilmeyen **have** fiili de **has** olarak değişir.

Robert has breakfast at home. (Robert evde kahvaltı yapar.)
Hülya has a bath every day. (Hülya her gün yıkanır.)
Basit Şimdiki Zaman’da olumlu bir cümle şöyle kurulur:

Subject + verb1 + time expressions.

(**Subject: özne**; **verb: fiil**; **time expressions: zaman zarfı**, demektir.) Olumlu cümlede yardımcı fiil kullanılmaz.

Cümle; **do** veya **does** yardımcı fiillerinden birisi ile başlıyorsa, soru halindedir. Yardımcı fiiller şu özneler ile kullanılırlar: **Does – he, she, it; do – I, you, we, you, they ... Main verb (asıl fiil)** birinci halde (**present**)dır. Soru cümlesinde fiil yalın haldedir.

Do you get up very early?	(Sen çok erken kalkar mısın?)
Do they drink milk every morning?	(Onlar her sabah süt içerler mi?)
Do the tourists visit the historical places every year?	(Turistler her yıl tarihi yerleri ziyaret ederler mi?)
Does Ayça go jogging every day?	(Ayşe her gün yürüyüşe çıkar mı?)
Does your secretary answer the telephone every day?	(Sekreterin her gün telefona cevap verir mi?)
Does he play tennis on Sundays?	(O Pazar günleri tenis oynar mı?)
Yardımcı fiiller, olumsuzluk eki not ile do + not = don't ; does + not = doesn't şeklinde birleşik yazılırlar.	
I don't drink coffee every morning.	(Ben her sabah kahve içmem.)
You don't drink fizzy cold drinks in winter.	(Sen kışın gazlı soğuk içecekleri içmezsin.)
We don't work on Sundays.	(Biz pazar günleri çalışmayız.)
They don't play computer games every day.	(Onlar her gün bilgisayar oyunları oynamazlar.)
Your brother doesn't listen to jazz music every day.	(Erkek kardeşin her gün jaz müziği dinlemez.)
Ayça doesn't go jogging every day	(Ayça her gün yürüyüşe çıkmaz.)
My cat doesn't have a piece of meat every day.	(Kedim her gün bir parça et yemez.)

The Simple Present Tense (Basit Geniş Zaman)da kullanılan **Frequency Adverbs (Tekrar İfade Eden Zaman Zarfları)**nı da görelim.

I always get up early in the mornings.	(Ben sabahları daima erken kalkarım.)
Do they always have lunch at school?	(Onlar öğle yemeklerini daima okulda mı yerler?)
We usually watch television every evening.	(Biz her akşam genellikle televizyon seyrediyoruz.)
She doesn't usually sleep in the afternoons.	(O genellikle öğleden sonraları uyumaz.)
I often iron my trousers.	(Ben pantolonumu sık sık ütülerim.)

You don't often play football.

(Sen sık sık futbol oynamazsın.)

I never play tennis at the weekends.

(Ben hafta sonları asla tenis oynamam.)

My father never smokes cigarettes.

(Babam asla sigara içmez.)

Sema sometimes has toasts at school.

(Sema bazen okulda tost(lar) yer.)

My mother sometimes goes shopping on weekdays. (Annem bazen hafta içinde alış verişe gider.)

Bu zamanda **what** (ne, neyi), **which** (hangisi), **who** (kim, kimi), **whose** (kimin), **what time** (saat kaç), **where** (nerede), **how** (nasıl), **when** (ne zaman), **how many** (kaç tane), **how much** (ne kadar) vb. **question words** (soru kelimeleri) ile yapılmış sorular da kullanılır. Aşağıdaki bazı örnekleri inceleyiniz.

What does a barber do?

(Bir berber ne yapar?)

A barber cuts hair.

(Bir berber saç keser.)

What do you do every day?

(Her gün ne yaparsın?)

I have a walk every day.

(Ben her gün yürüyüş yaparım.)

What time does the film start?

(Film saat kaçta başlar?)

It starts at 8.30.

(Saat sekiz buçukta başlar.)

What time do you usually go to school?

(Sen genellikle saat kaçta okula gidersin?)

I usually go to school at half past nine.

(Ben genellikle dokuz buçukta okula giderim.)

Who goes to school by bus every day?

(Kim hergün okula otobüsle (servisle) gider?)

Suna goes to school by bus every day.

(Suna hergün okula otobüsle (servisle) gider.)

When does your brother get out of the bed?

(Erkek kardeşin ne zaman yataktan kalkar?)

He gets out of the bed at ten o'clock.

(O saat onda yataktan kalkar.)

How do you go to school on weekdays?

(Hafta içi günlerde okula nasıl gidersin?)

I go to school by school bus.

(Ben okula servis otobüsü ile giderim.)

Where do you eat your lunch every day?

(Hergün öğle yemeğini nerede yersin?)

I eat my lunch at school canteen.

(Ben öğle yemeğini okul kantininde yerim.)

Bu zamanda **everyday** (her gün), **every week** (her hafta), **every month** (her ay), **at weekends** (hafta sonlarında), **in the mornings** (sabahları), **in the afternoons** (öğleden sonraları) vb. en çok kullanılan zaman zarflarından bazılarıdır.